

Zawód: **rolnik**
symbol cyfrowy: **613[01]**

Etap pisemny egzaminu obejmuje:

Część I – zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

- 1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:**
 - 1.1. rozróżniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje dotyczące prowadzenia działalności rolniczej;
 - 1.2. stosować nazwy, pojęcia, sformułowania stosowane w rolnictwie, w tym charakterystyczne dla produkcji roślinnej i zwierzęcej;
 - 1.3. rozpoznawać organy roślin uprawnych i określać ich funkcje;
 - 1.4. rozróżniać rośliny uprawne, czynniki i warunki wpływające na ich wzrost i rozwój;
 - 1.5. rozpoznawać objawy chorób i skutki działalności szkodników w produkcji rolniczej;
 - 1.6. rozpoznawać sprzęt i środki do prowadzenia produkcji roślinnej i zwierzęcej;
 - 1.7. rozpoznawać narządy i układy w budowie anatomicznej oraz charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej różnych ras bydła, trzody chlewnej i drobiu decydujące o kierunku ich użytkowania;
 - 1.8. rozróżniać pasze, określać ich wartość w zaspokajaniu potrzeb pokarmowych zwierząt;
 - 1.9. stosować wymagania dotyczące przygotowania zwierząt i produktów zwierzęcych do sprzedaży.
- 2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:**
 - 2.1. wykonywać obliczenia i kalkulacje związane z planowaniem i prowadzeniem produkcji roślinnej i zwierzęcej, w tym przeprowadzać proste kalkulacje jej opłacalności na podstawie założeń wstępnych;
 - 2.2. szacować zasoby paszowe w gospodarstwie, obliczać zapotrzebowanie pasz dla określonego stanu liczbowego zwierząt;
 - 2.3. wykonywać obliczenia związane z technologią produkcji i wydajnością pracy ciągników, maszyn i narzędzi, zapotrzebowaniem na określone środki produkcji;
 - 2.4. ustalać rodzaj płodozmianu w gospodarstwie na podstawie danych dotyczących lokalnych warunków klimatycznych i glebowych oraz czynników decydujących o opłacalności produkcji;
 - 2.5. wskazywać technologie i techniki wykonywania zabiegów agrotechnicznych;
 - 2.6. dobierać metody zwalczania szkodników;
 - 2.7. wskazywać zabiegi pielęgnacyjne dotyczące zwierząt oraz ich pomieszczeń dla zapewnienia optymalnych warunków wydajności produkcji;
 - 2.8. dobierać maszyny, urządzenia oraz przyrządy i techniki pomiarowe do prac w gospodarstwie rolnym;
 - 2.9. dobierać określone strategie marketingowe do aktualnej sytuacji na rynku produktów rolniczych.
- 3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:**
 - 3.1. stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska związane z produkcją roślinną i zwierzęcą;
 - 3.2. wskazywać zagrożenia dla zdrowia człowieka, zwierząt i środowiska naturalnego związane z wykonywaniem prac w rolnictwie;
 - 3.3. wskazywać działania związane z bezpiecznym przechowywaniem produktów pochodzenia zwierzęcego i roślinnego oraz gospodarką odchodami zwierzęcymi;
 - 3.4. wskazywać działania w sytuacjach wymagających udzielania pomocy przedlekarskiej;

- 3.5. wskazywać działania dotyczące udzielania pierwszej pomocy zwierzętom poszkodowanym w nagłych wypadkach.

Część II – zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

- 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
- 1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy.

Etap praktyczny egzaminu obejmuje praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie, objęte tematami:

1. Wykonanie określonych prac z zakresu wskazanej produkcji roślinnej.
2. Wykonanie określonych prac z zakresu wskazanej produkcji zwierzęcej.

Absolwent powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. sporządzić plan działania;
- 1.2. sporządzić wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, narzędzi;
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze.

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, narzędzia, urządzenia i sprzęt zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
- 2.2. sprawdzić stan techniczny maszyn, urządzeń i sprzętu;
- 2.3. dobrać odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.

3. Wykonać zadanie egzaminacyjne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami objętymi tematami:

3.1. Wykonanie określonych prac z zakresu wskazanej produkcji roślinnej:

- 3.1.1. ocenić stan pola i uprawy przed wykonaniem zadania;
- 3.1.2. przygotować maszyny i urządzenia do określonej produkcji roślinnej;
- 3.1.3. wykonać prace w zakresie określonej produkcji roślinnej;
- 3.1.4. wykonać prace polowe zgodnie z wymaganiami agrotechnicznymi;

- 3.1.5. posługiwać się narzędziami, urządzeniami i sprzętem;
- 3.1.6. kontrolować jakość pracy maszyn i narzędzi (w razie potrzeby wykonywać pomiary parametrów roboczych i dokonywać regulacji);
- 3.1.7. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
- 3.1.8. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić narzędzia i urządzenia, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady.

3.2. Wykonanie określonych prac z zakresu wskazanej produkcji zwierzęcej:

- 3.2.1. przygotować materiały do produkcji zwierzęcej;
- 3.2.2. ocenić stan zdrowotny zwierzęcia, zwierząt;
- 3.2.3. posługiwać się sprzętem zgodnie z jego przeznaczeniem;
- 3.2.4. wykonać prace w zakresie określonej produkcji zwierzęcej;
- 3.2.5. kontrolować na bieżąco jakość pracy i usuwać usterki;
- 3.2.6. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy;
- 3.2.7. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
- 3.2.8. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić narzędzia i urządzenia, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady.

4. Prezentować efekt wykonanego zadania:

- 4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania;
- 4.2. ocenić efekt wykonanego zadania.

Niezbędne wyposażenie stanowisk do wykonania zadań egzaminacyjnych objętych tematami:

1. Wykonanie określonych prac z zakresu wskazanej produkcji roślinnej

Gospodarstwo rolne z polem o płaskiej powierzchni w kształcie prostokąta i jednolitej warstwie ornej (z roślinami w odpowiedniej fazie wegetacji) lub użytek zielony (łąka, pastwisko), o powierzchni 1 hektara, oznaczone palikami. Materiały: paliwa, oleje, smary, ciecze chłodzące niezbędne do wykonania prac maszynowych, nawozy, materiał siewny, środki ochrony roślin. Sprzęt i narzędzia: ciągniki rolnicze różnej mocy z wyposażeniem, zestaw maszyn i narzędzi do uprawy gleby, nawożenia, ochrony roślin i zbioru roślin, instrukcje obsługi ciągnika, maszyn i narzędzi rolniczych. Poradniki nawożenia, mapy glebowe. Przyrządy kontrolno-pomiarowe: tyczki, bruzdomierz, taśma miernicza. Wyposażenie do mycia agregatu. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.

2. Wykonanie określonych prac z zakresu wskazanej produkcji zwierzęcej

Budynek inwentarski ze zwierzętami, wyposażeniem technicznym i zapleczem paszowym. Materiały: pasze, środki czystości. Sprzęt i narzędzia: sprzęt do odważania i zadawania pasz. Normy żywienia zwierząt gospodarskich, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń. Środki ochrony indywidualnej. Środki do utrzymania czystości. Apteczka.